

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Regjeringens handlingsplan for Et enklere Norge 2005–2009

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Regjeringens handlingsplan for Et enklere Norge 2005–2009

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet

Forord

Det er verdiene vi skaper i næringslivet som er hovedgrunnlaget for offentlig og privat velferd. Derfor bør bedriftene bruke minst mulig ressurser på administrative byrder, og mer tid på verdiskaping. For å lykkes i en slik målsetting er det nødvendig å legge til rette for et ukomplisert og ikke unødig kostnadskrevende regelverk, og for gode offentlige tjenester. Forenkling og tilrettelegging for næringslivet står derfor sentralt i Regjeringens moderniseringsarbeid, og er en næringspolitisk hovedsak for regjeringen.

Siden handlingsplanen for Et enklere Norge ble lansert i 2002 har Regjeringen gjennomført en lang rekke store og små forenklinger i regelverk og ordninger som berører næringslivet. De tiltakene som ikke er gjennomført kan jeg love at er i arbeid i de respektive departementer, og vi vil lage en statusrapport for disse tiltakene allerede i høst.

Jeg mener det nå er riktig å løfte blikket og satse på noen overordnede mål for den neste fireårsperioden. Denne handlingsplanen inneholder derfor mer overgripende satsingsområder, med konkrete målsettinger og milepæler for oppfølging.

Vi må få til reduksjoner i næringslivets kostnader som virkelig monner for bedriftene. Regjeringen fastsetter derfor som mål for arbeidet at næringslivets administrative kostnader ved etterlevelse av regelverk skal reduseres med 25 prosent innen utgangen av 2012. Regjeringen signaliserer dermed at et krafttak på dette området både er nødvendig og mulig å gjennomføre.

Den internasjonalt anerkjente standardkostnadsmodellen gjør en detaljert kartlegging av næringslivets administrative kostnader mulig. Metoden vil hjelpe oss til å finne bedre og mer treffsikre forenklingsforslag, og til å måle resultatene av arbeidet vårt også i forhold til andre land.

Næringslivet sier i flere undersøkelser at de opplever overgangen til elektronisk innrapportering som en viktig forenkling. Vi vil bygge på den suksessen som Altinn er blitt for innrapporteringer fra næringslivet til det offentlige. Innen utgangen av 2008 skal Altinn bli det stedet næringslivet kan finne alle tjenester fra det offentlige - elektronisk.

En stadig større del av regelverket vårt er internasjonalt basert. Sammenligninger som nå kan gjøres ved hjelp av standardkostnadsmodellen kan gi oss gode innspill til tiltak vi kan gjennomføre i Norge. Det internasjonale arbeidet gis derfor en bred gjennomgang i denne planen. Målsettingen må være at Norge skal beholde sin plass i tetsjiktet internasjonalt når det gjelder et best mulig tilrettelagt regelverk, som er minst mulig ressurskrevende å etterleve for bedriftene.

Oslo, 16. juni 2005

Børge Brende
næringsminister

Innhold

1. Innledning	5
1.1 Overordnet målsetting	5
1.2 Status og utfordringer	7
1.3 Mål for arbeidet	8
2. Altinn – næringslivets dør til offentlige tjenester	11
2.1 Innledning	11
2.2 Status og utfordringer	11
2.3 Mål	13
2.4 Tiltak	14
2.5 Videreutvikling av Altinn	15
3. Gode beslutningsgrunnlag	19
3.1 Innledning	19
3.2 Status	19
3.3 Mål	20
3.4 Tiltak	20
4. Treffsikre forenklingstiltak	23
4.1 Innledning	23
4.2 Status	23
4.3 Mål	25
4.4 Internasjonalt nettverk	26
5. Systematisk brukermedvirkning	27
5.1 Innledning	27
5.2 Prinsipper for brukermedvirkning	27
5.3 En kontinuerlig prosess	28
5.4 Brukermedvirkning i praksis	29
6. Forenkling i et internasjonalt perspektiv	31
6.1 Innledning	31
6.2 Arbeid for reduksjon i administrative kostnader	31
6.3 Forenklinger i EU/EØS-regelverk	32
6.4 EUs ”verktøy” ved utforming av nytt regelverk	33
6.5 Norsk innsats for forenklinger i EØS-regelverket	33
6.6 Norsk deltakelse i EU og OECDs regelforenklingsarbeid	34
Tillegg	37
Orientering om forenklingsarbeidet på noen enkeltområder	

1. Innledning

1.1 Overordnet målsetting

Målet for næringspolitikken er å legge til rette for størst mulig verdiskaping i norsk økonomi. På denne måten legges det et godt grunnlag for velferd i det norske samfunnet. Norge som nasjon står overfor betydelige utfordringer i årene som kommer for å opprettholde dagens velferdsnivå. Utgiftene til offentlige tjenester stiger. Statens inntekter fra petroleumssektoren vil på sikt gå ned.

Næringspolitikken må være helhetlig og langsiktig. En brikke i denne helheten er regjeringens arbeid for å forenkle og tilrettelegge for næringslivet, slik at bedriftene kan bruke mest mulig tid på utvikling og verdiskaping. Regelverk og innrapportering skal ikke oppleves som noen hindring for å etablere eller utvikle næringsvirksomhet. Slik kan vi ta vare på og videreutvikle dagens velferdssamfunn.

Regjeringens målsettinger på området står fast: Norsk regelverk skal være minst mulig ressurskrevende å etterleve, og fremstå som et fortrinn for bedrifter lokalisert i Norge. Gode og forutsigbare rammebetingelser gir et godt grunnlag for innovasjon og verdiskaping.

Forenklings- og tilretteleggingsarbeidet er et langsiktig og komplekst arbeid. Det er mange biter som hører sammen og som må være med for at vi skal få gode resultater samlet sett. Arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet vil fortsette utrettelig. *Vi kan alltid bli bedre.* Dette er derfor et kontinuerlig arbeid på mange fronter – i stort og smått.

Målsettingene for denne handlingsplanen er å

1. bedre næringslivets møte med det offentlige
2. frigjøre ressurser i næringslivet som følge av en mer brukervennlig og tilrettelagt offentlig sektor

Vi vil i denne handlingsplanen prioritere noen større områder for arbeidet fremover. Dette er områder der det er behov for overgripende initiativ, for samordning og samarbeid på tvers av forvaltningsstruktur og regelområder. Disse behovene er også fremhevet av brukerne.

Handlingsplanen må ses i sammenheng med *Modernisering for velferd, regjeringens handlingsplan for modernisering 2005-2009*, med *eNorge-plan 2009 – det digitale spranget* og med *Tilstandsrapport for regjeringens innovasjonspolitik* som alle legges frem sommeren 2005.

Tidligere forenklings- og tilretteleggingsarbeid for næringslivet:

Det skal bli enklere å starte og drive bedrift i Norge. Regjeringens handlingsplan for små bedrifter 1999 – 2002 (1998)

Målsettinger var bl.a.:

- Skjemaveldet skal reduseres
- Vilkårene for rekruttering og anvendelse av arbeidskraft skal bedres
- Offentlig informasjon skal gjøres mer brukerrettet og lettere tilgjengelig

Om lag 48 ulike tiltak. Halvårlige rapporteringer.

Programmet Et enklere Norge (1999/2000)

Målsettingene var bl.a.:

- Det skal bli enklere for enkeltpersoner og næringslivet å ha kontakt med det offentlige. Forvaltningen skal moderniseres
- Regel- og forskriftsverket skal forenkles, med særlig vekt på regler som berører næringslivet. Unødige detaljer og dobbeltreguleringer skal fjernes

Om lag 105 enkeltprosjekt/tiltak

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet. Regjeringens handlingsplan for Et enklere Norge + Tiltaksplan (2002)

122 tiltak, og 5 prioriterte innsatsområder:

- Konsekvensvurderinger
- Elektronisk innrapportering
- HMS-området
- Plan- og bygningslovområdet
- Oppfølging av forskriftsdugnaden

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet. Regjeringens handlingsplan for Et enklere Norge – Tilstandsrapport 2003 med ny tiltaksplan og resultatrapport (2003)

Videreførte satsingsområdene fra 2002.

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet.

Regjeringens handlingsplan for Et enklere Norge – Tilstandsrapport 2004 med ny tiltaksplan og resultatrapport (2004)

Nye satsingsområder:

- etjenester til næringslivet
- Måling av regelverksbyrder
- Brukermedvirkning

1.2 Status og utfordringer

Hva er målet?	Hvor er vi?	Hva er utfordringene nå?
Et godt strukturert og tilgjengelig lovverk	Lovstrukturutvalget. Lovdata gratis tilgjengelig. Konsolidert regelverk. Norge et foregangsland	
Et godt strukturert og tilgjengelig forskriftsverk	Forskriftsdugnad. Rydding i Lovdata. Lovdata gratis tilgjengelig. Kompetansesenter for forskrifter etableres i 2005. Økt etterkontroll, bruk av tidsbegrenset regelverk.	<ul style="list-style-type: none"> • Større omstruktureringstiltak i gang – må fullføres • Regel om at forskrifter ikke publisert i Lovdata ikke kan påberopes til skade: skal komme i 2005
Enhetlig identifisering av juridiske personer	Enhetsregisteret. Fra 1. juli 2005 er all offentlig virksomhet pålagt å bruke det	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre best mulig bruk av organisasjonsnummer og grunddata
Mindre byrde ved innrapporteringer fra næringsliv til det offentlige	<ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over og samordning av dobbelt-rapporteringer: Oppgave-registeret • Enklere innrapportering (elektronisk): Altinn • Redusert næringslivets belastning ved statlige skjema med i snitt 60 årsverk i året 	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle Altinn • IKT-samordning i staten • Fortsette å redusere næringslivets belastning ved statlige skjema med minst 60 årsverk i året
Kartlegge alle næringslivskonsekvenser av forslag til offentlige tiltak, reformer, regelverk	Utredningsinstruksen med formelle regler om høringer mv. Orakel og fagpanel etablert.	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæring og kompetansebygging • Holdningsarbeid • Videreutvikle Orakel som kompetansesenter • Bruke fagpanelet • Aktiv brukermedvirkning: reell brukermedvirkning på alle trinn i prosessen
Et enklere regelverk	Næringslovutvalget – arbeidet i 12 år. En rekke forslag/tiltak gjennomført/i arbeid. Et enklere Norge-tiltaksplaner mv.	<ul style="list-style-type: none"> • Finne de gode/riktige tiltakene, de som best kan redusere bedriftenes administrative kostnader • Påvirke internasjonalt regelverk
En næringsvennlig offentlig sektor	Serviceerklæringer med saksbehandlingsmål. Noen elektroniske tjenester. Økende innrapportering via Altinn	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandlingsfrister på flere områder • Elektroniske, samordnede tjenester: Altinn som fullverdig, tjenesteportal
Norsk regelverk skal fremstå som et fortrinn for bedrifter lokalisert i Norge.	Systematisk arbeid gjennom mange år, har nyttige verktøy i forenklingarbeidet som er enestående internasjonalt	<ul style="list-style-type: none"> • Holde plassen i tetsjiktet internasjonalt

1.3 Mål for arbeidet

Regjeringen har som mål for arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet å redusere næringslivets administrative kostnadene ved etterlevelse av regelverk med 25 pst. innen utgangen av 2012.

En slik reduksjon innebærer at privat sektor kan bruke mindre tid og ressurser på å skaffe til veie informasjon og rapportere til det offentlige om virksomheten. Dette vil igjen frigjøre ressurser som i stedet kan bidra til økt verdiskaping i privat sektor.

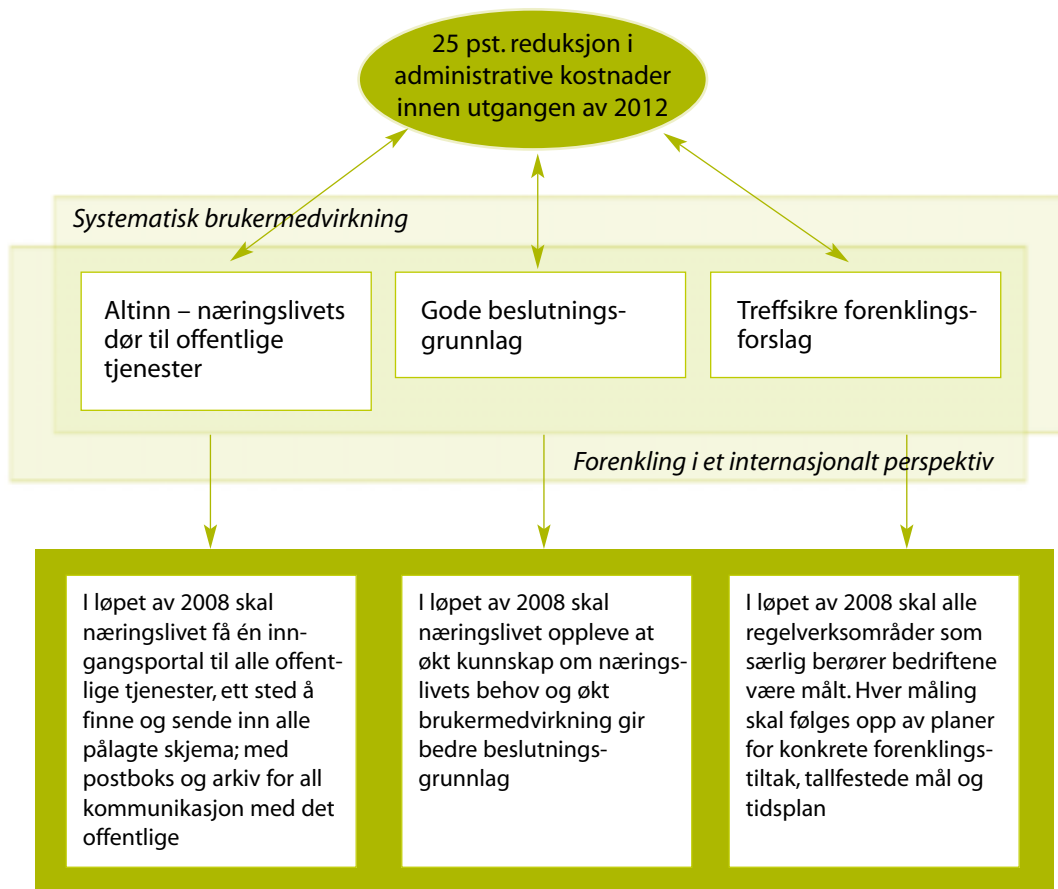
Analyser foretatt på oppdrag av de nederlandske myndigheter viser at en tilsvarende reduksjon i de administrative kostnadene ser ut til å kunne øke BNP i Nederland med om lag 1,5 pst. i et 15 års perspektiv som følge av at næringslivet vil øke sin innovasjon, konkurranseevne og produksjon.

Det er i Norge et betydelig potensial for å redusere tiden og ressursene som bedriftene bruker på å etterleve det offentlige regelverket. Dette viser blant annet de gjennomførte kartleggingene av regelverk (merverdiavgift og særavgiftene), innføring av elektronisk innrapportering og arbeidet i Orakel.

Vi har med standardkostnadsmodellen fått en metode som gjør oss i stand til å måle de administrative kostnadene for næringslivet og identifisere særlig belastende regelverks-områder. Metoden er godt utprøvd internasjonalt og resultatene vil bli benyttet i arbeidet med å utarbeide konkrete forenklingstiltak og som grunnlag for å tallfeste gevinstene av tiltakene som gjennomføres.

Næringslivet må forholde seg til regelverk som er ulike både i størrelse og kompleksitet. Hvor stort forenklingspotensialet er og hvor stor reduksjon som kan forventes innenfor hvert regelverksområde vil variere, også ut fra at det allerede er gjennomført en rekke tiltak og administrative forenklinger for næringslivet. Måltallet på 25 pst. reduksjon i de administrative kostnadene er knyttet til etterlevelse av det samlede regelverket næringslivet må forholde seg til.

Hovedpunktene i Et enklere Norge handlingsplan 2005–2009:

PRINSIPPENE FOR FORENKLINGSARBEIDET

De fleste norske næringsvirksomheter er små. Regelverk, innrapporteringsystemer og andre administrative tjenester må utformes slik at de *passer for mindre bedrifter*. Da vil også de større bedriftene få enkle ordninger.

Prinsipper for regelverksarbeidet

- Vi skal ha et regelverk der kostnadene for næringslivet kan forsvares ut fra nytten for samfunnet
- Regelverket skal til enhver tid være oppdatert og gi uttrykk for reelle behov
- Regelverket må utformes slik at det er mulig for næringslivet å etterleve, både enkeltvis og samlet.

Prinsipper for arbeidet for å redusere innrapporteringsbyrdene for næringslivet

- Det offentlige skal aldri be om flere opplysninger enn de som faktisk brukes
- Den næringsdrivende skal aldri måtte rapportere samme opplysning mer enn en gang
- Det offentlige skal tilby enklest mulige rapporteringsmåte
- Det skal være et rimelig forhold mellom den nytte det offentlige har av rapporteringen og den byrde som pålegges den næringsdrivende.

Innenfor offentlig sektor skal vi arbeide for

- at næringslivet opplever forvaltningen som ryddig og ubyråkratisk, og at norsk offentlig tjenesteytelse er et konkurransefortrinn internasjonalt
- best mulig samspill i kontakten mellom offentlig sektor og næringslivet

Prinsipper for brukerorientering

- Forvaltningen skal vite hvem brukerne er, og involvere de som i særlig grad er berørt så tidlig som mulig i prosessen
- Brukerne skal oppleve at de blir hørt i saker som får konsekvenser for dem

2. Altinn – næringslivets dør til offentlige tjenester

– en strategi for gode og brukervennlige offentlige elektroniske tjenester til næringslivet

2.1 Innledning

Regjeringens visjon er at Norge skal være ledende internasjonalt når det gjelder å tilby elektroniske tjenester fra det offentlige. Brukervennlige elektroniske tjenester rettet mot næringslivet bidrar til å forenkle bedriftenes hverdag på en rekke områder. De bedrer samspillet mellom privat og offentlig sektor, og frigjør tid til verdiskaping i bedriftene. Brukerne kan ta den nødvendige kontakt med offentlig forvaltning *når* det måtte passe og *der* det måtte passe.

Næringslivet skal få en felles portal for elektroniske tjenester fra det offentlige. Denne skal utvikles med utgangspunkt i dagens Altinn (www.altinn.no). Altinn skal videreutvikles som et verktøy for å nå målsettingene om elektronisk kommunikasjon mellom det offentlige og brukerne, og effektiviserings- og samordningsgevinster for både offentlig og privat sektor.

Strategien gjelder elektroniske tjenester fra det offentlige til næringslivet, fra både statlig og kommunal sektor. KS arbeider aktivt med en koordinert og rask utvikling av kommunale elektroniske tjenester. Det er videre en felles målsetting for regjeringen og KS at kommunale tjenester rettet mot næringslivet så snart som mulig skal tilbys via Altinn, i tillegg til på kommunenes egne hjemmesider.

Målet med en overordnet *strategi* for arbeidet med elektroniske tjenester rettet mot næringslivet er å sikre samordnede tjenester, å sikre tempo i utviklingen og å sikre at utviklingen samsvarer med bedriftenes ønsker og behov. For at brukerne skal velge å ta løsningene i bruk, må de være brukervennlige og tilrettelagte. Først da vil satsingen gi resultater i form av effektivisering av offentlig sektor og forenkling for næringslivet.

2.2 Status og utfordringer

Det har skjedd mye på dette området den senere tid. Det viktigste eksempelet er Altinn, den felles innrapporteringskanalen fra næringslivet til det offentlige. Den store tilstrømmingen av brukere til Altinn viser at det var riktig å etablere den, og viktig å videreutvikle den. Etter drøyt ett års drift er snart 4 millioner transaksjoner levert gjennom Altinn fra næringslivet.

Næringslivet har behov for ulike former for elektroniske tjenester i sin samhandling med offentlig sektor, og strategien omfatter derfor et vidt spekter av ulike elek-

Bruk av Altinn:

Totalt antall skjema/innleveringer fra næringslivet: nesten 4 mill skjema.

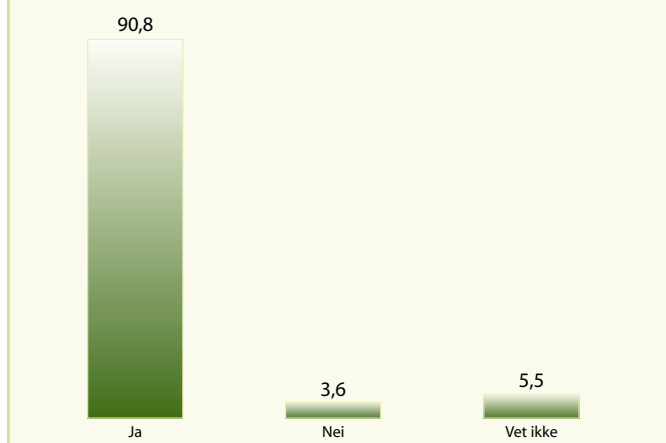
- Aksjonærregisteroppgaven 2005: 62 pst. (mot 36 pst. i 2004)
- Momsrapportering første termin 2005: 46 pst. (økning hver termin)
- Selvangivelsen for næringsdrivende: ca. 40 pst. i 2004 – målsetting om 60 pst. i 2005

troniske tjenester. Et samordnet og brukervennlig tjenestetilbud til næringslivet krever at alle disse typene tjenester ses i sammenheng, koordineres og gjøres tilgjengelige via Altinn.

Et viktig tjenesteområde er elektronisk innrapportering av lovpålagte rapporteringskrav som skatt, moms og lignende. Her har vi nådd langt gjennom dagens Altinn-løsning, men det er fortsatt utfordringer særlig knyttet til å tilgjengeliggjøre alle skjema elektronisk og etablere felles brukergrensesnitt. I tillegg kommer en rekke andre typer elektroniske tjenester, slik som elektroniske søknadsskjema, svar på søknader, vedtak, oversikter over hva som finnes om virksomheten i offentlige registre og lignende. For alle disse tjenestene skal den elektroniske kommunikasjonen være tovegs. En tredje hovedtype tjenester er elektroniske informasjonstjenester, herunder blant annet informasjon om ulike støtteordninger, generell informasjon om offentlig forvaltning og regelverksinformasjon. Informasjonen må oppdateres og kvalitetssikres på ett sted.

Utviklingen av nye elektroniske tjenester skjer fort, både på grunn av den teknologiske utviklingen, og fordi behovene endrer seg både på privat og offentlig side.

Samtlige off. skjemaer kunne innrapporteres gjennom Altinn

Figuren viser brukertilfredsheten blant et utvalg bedriftsledere som har benyttet Altinn. Undersøkelsen er foretatt blant 2000 bedrifter på vegne av Altinn i desember 2004.

En strategi på dette området må derfor være i stadig utvikling for å være i samsvar med de ulike aktørenes behov og de tekniske mulighetene for nye tjenester.

For å kunne tilby brukervennlige elektroniske tjenester, må det offentlige i alle fasene av arbeidet med elektroniske tjenester ha tett dialog med brukerne. Brukermedvirkning sikres gjennom ulike etablerte brukerfora og egne arbeidsseminarer, og vil bli vektlagt også i det videre arbeidet.

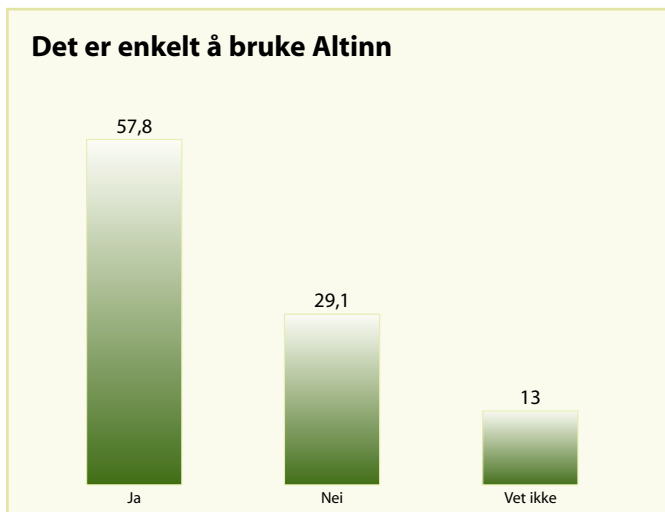
For strategien er det lagt til grunn at den felles offentlige sikkerhetsportalen er på plass ved utgangen av 2005. Noen offentlige tjenester krever PKI-teknologi. Sikkerhetsportalen skal tilby en felles kostnadseffektiv tjeneste for PKI-basert pålogging/autentisering, elektronisk signatur mv, og vil sikre en samordnet utbredelse av eID/e-signatur i offentlig sektor. Sikkerhetsportalen vil være en "usynlig" portal for PKI-basert pålogging/autentisering og evt signering for tjenester som tilbys gjennom tjenesteportaler, etats-/kommunesider mv.

Det skal fokuseres på kost/nytte-analyser av potensielle innsparinger ved elektronisk dialog mellom næringslivet og det offentlige. Disse må vise konsekvensene for både næringslivet og det offentlige. Hovedansvaret for å utarbeide slike analyser ligger på den enkelte etat. Fellesløsninger som Altinn og Sikkerhetsportalen har et særlig ansvar for alltid å tilby løsninger som gir nytte både for det offentlige og næringslivet, og for å synliggjøre disse.

En av de største utfordringene, som også kan gi de største innsparingene, er etablering av tjenester på tvers av dagens etatsgrenser, knyttet til for eksempel faglige oppgaver i bedriften og samordning/integrering med for eksempel betalingstjenester. En forutsetning for slike gode og kostnadseffektive tverrsektorielle tiltak er at det offentliges IKT-systemer kan samhandle seg imellom og med bedriftenes interne IT-systemer. Forprosjektrapporten *Arkitektur for elektronisk samhandling i offentlig sektor* (juni 2004), markerte oppstart av et viktig arbeid for å sikre slik samhandling.

2.3 Mål

- I 2008 skal 75 pst. av all innrapportering av de 15 mest brukte skjemaene foregå elektronisk til det offentlige
- I 2008 skal minst 30 pst. av målgruppen for andre tilgjengelige elektroniske tjenester benytte seg av den elektroniske kommunikasjonsformen
- I 2008 skal 70 pst. av bedriftene være godt fornøyd eller fornøyd med offentlige elektroniske tjenester. Det skal etableres regelmessige undersøkelser om brukertilfredshet

En brukerundersøkelse viser at 9 av 10 bedriftsledere som har brukt Altinn ønsker å kunne innrapportere alle offentlige skjema der. Undersøkelsen er foretatt blant 2000 bedrifter på vegne av Altinn i desember 2004.

2.4 Tiltak

- I løpet av 2008 skal all innsending av lovpålagte innrapporteringsplikter kunne skje elektronisk i Altinn-løsningen.
Milepæler: I løpet av 2006 skal 50 pst. av alle skjema være tilgjengelig i Altinn
I løpet av 2007 skal 75 pst. av alle skjema være tilgjengelig i Altinn
- I løpet av 2008 skal alle elektroniske tjenester som forutsetter skriftlig kommunikasjon mellom det offentlige og næringsliv (for eksempel søknadsskjema og lignende) være tilgjengelige via Altinn
- I løpet av 2008 skal alle næringsdrivende som ønsker det kunne få svar på søknader, vedtak og lignende til en elektronisk postkasse i Altinn
- I løpet av 2008 skal all informasjon som dekker næringslivets behov for kunnskap om offentlige ordninger, regelverk osv. være tilrettelagt på en brukervennlig måte for enkelt søk/gjenfinning på nett. Informasjonen skal samordnes og koordineres slik at næringslivet lett kan finne frem til oppdatert og kvalitetssikret informasjon. Generell informasjon skal være tilrettelagt i Altinn. Annen informasjon skal kunne nås via gode henvisninger/linker fra Altinn
- Elektronisk signatur/eID skal tas i bruk for alle relevante elektroniske tjenester
- Offentlige elektroniske tjenester skal så langt mulig tilrettelegges og tilpasses den enkelte brukers behov, herunder integreres med brukernes fagsystemer
- I løpet av 2008 skal alle offentlige skjema bygge på felles brukergrensesnitt. Retningslinjer for slikt felles brukergrensesnitt (Elmer-prinsippene) skal utvikles i 2005

- Tilbydere av eksisterende elektroniske tjenester skal jevnlig vurdere særlige tiltak for å stimulere til økt bruk, som for eksempel utsatte innleveringsfrister, raskere saksbehandling, lavere gebyr, tilbakemeldinger i form av statistikk og lignende. Slike vurderinger skal alltid gjøres ved innføring av nye elektroniske tjenester
- Alle elektroniske tjenester skal, der det er mulig, forhåndsutfylles med grunn-data fra Enhetsregisteret og benytte felles metadata fra Oppgaveregisteret
- Informasjonstjenester skal i størst mulig grad ha direkte koblinger til innrapporteringstjenester, søknadsskjema og andre elektroniske tjenester
- Relevant regelverk skal gjennomgås for i størst mulig grad å legge til rette for effektiv elektronisk samhandling

2.5 Videreutvikling av Altinn

For å nå de overordnede målene om Altinn som en brukervennlig inngangsportal for alle elektroniske tjenester rettet mot næringslivet, skal Altinn videreutvikles på følgende måte:

Generelle krav

- Både næringslivet som brukere og offentlige etater skal i størst mulig grad gis en merverdi ved å bruke Altinn
- Gjennom Altinn skal næringslivet på en enkel og hensiktsmessig måte gis relevant og aktuell informasjon om plikter og rettigheter som gjelder for den enkelte bedrift
- Tjenestene som tilbys gjennom Altinn skal presenteres slik at brukerne ikke trenger å vite hvordan det offentlige er organisert for å kunne finne og nyttiggjøre seg tjenestene
- Altinn skal legge til rette for at brukerne får tilgang til innsyn i opplysninger som er registrert om dem i offentlige registre
- Altinn skal i størst mulig grad legge til rette for enkel tilgang til tilleggstjenester som naturlig hører sammen med de elektroniske tjenestene

Tiltak for økt gjenbruk av data

- Altinn skal legge til rette for gjenbruk av grunndata. Brukere av Altinn skal kunne endre grunndata i Enhetsregisteret fra alle elektroniske tjenester der grunndata benyttes, forutsatt at brukeren har riktig rolle i registeret
- Altinn skal legge til rette for gjenbruk av informasjon som det offentlige allerede har om en bestemt næringsdrivende (bl.a. ved preutfylling). Ved gjenbruk av informasjon skal avgivers konfidensialitet sikres både overfor tredjepart og overfor ikke-autorisert personell i selskapet
- Altinn skal ved behov legge til rette for at næringslivet kan distribuere elektroniske offentlige attester/dokument (f.eks. firmaattest, skatteattest) til forretningspartnere mv

Sikker og brukervennlig funksjonalitet

- Altinn skal sikre at brukeren bare trenger å identifisere seg en gang for å få tilgang til alle relevante tjenester fra Altinn
- Altinn og offentlige etater skal legge til rette for at bedriftene får påminnelse om alle aktuelle innrapporteringsfrister gjennom Altinn
- Altinn skal videreutvikle arkivfunksjonen etter brukernes ønsker. Alle innsendinger via Altinn skal som hovedregel lagres i arkivfunksjonen
- Altinn skal legge til rette for at det er mulig å stille spørsmål direkte til ansvarlig myndighet og at svar kan gis elektronisk
- I alle tjenestene som tilbys gjennom Altinn skal det oppgis minst ett kontaktpunkt for direkte kontakt med relevant ansvarlig
- Altinn skal legge til rette for brukervennlige hjelpefunksjoner. Hjelpefunksjonene bør på sikt blant annet gi direkte og målrettet veiledning ved å koble data og telefonsystemer sammen for å redusere responstid og ressursbruk for hver henvendelse
- Altinn skal kunne betjene brukere på de språk det finnes skjema på: norsk (bokmål og nynorsk), samisk og engelsk

Ny virtuell brukerfront for virkemiddelapparatet

Brugerfronten skal være en interaktiv portal om virkemidler innen forskning og næringsliv, regelverk, internasjonalisering og EU/EØS-relaterte spørsmål. Den skal vise brukerne hva de kan få hjelp til, uten at de behøver å kjenne til institusjonene eller hva som er deres fokusområder. Er foreslått i forbindelse med omorganiseringen av virkemiddelapparatet.

Regelhjelp.no

Nettstedet skal formidle bransjetilpasset regelverksinformasjon til små og mellomstore bedrifter, fra Arbeidstilsynet, Statens forurensningstilsyn, Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon og Mattilsynet. Nettstedet skal lanseres for ti bransjer i september 2005, og skal i løpet av 2007 omfatte 50 bransjer.

Bedin - næringshjelp til gründere og bedrifter

Bedin.no og den analoge søstertjenesten Narviktelefonene (800 33 840) er nasjonale gratis tjenester overfor gründere og bedrifter, med formål å gjøre det enklere å starte og drive bedrift i Norge. Bedin/Narviktelefonene gir næringsrelevant og brukertilpasset informasjon med lenker til primærkilder. Her er også guider og dokumentmaler. Tjenestene drives av VINN i oppdrag for Nærings- og handelsdepartementet.

Spør OSS

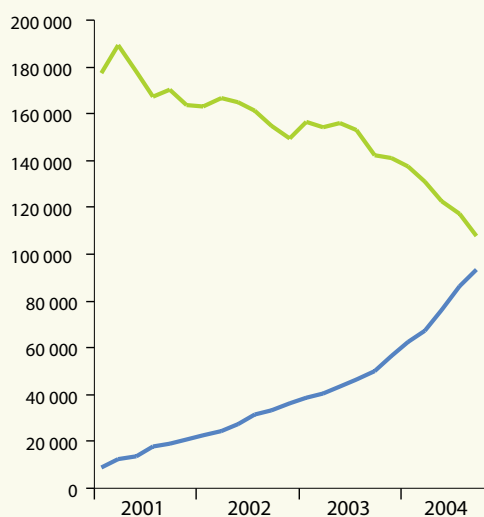
Spør OSS gir enkel tilgang til svar på vanskelige spørsmål om å starte og drive bedrift, med pekere til fordypningstekst, lovbestemmelser og skjemaer. Tjenesten drives og holdes oppdatert av fem statsetater med hyppig næringslivskontakt.

Lovdata

Nettstedet www.lovdata.no gir gratis tilgang til oppdaterte lover, forskrifter og nye avgjørelser avsagt av Høyesterett og lagmannsrettene. Tilbyr også web-baserte betalssystemer for profesjonelle brukere som gir tilgang til regelverk, rettsavgjørelser, vedtak fra nemnder og råd, forarbeider og juridisk litteratur.

Stadig flere næringsdrivende innrapporterer elektronisk

Antall innleverte merverdiavgiftsrapporter, papir og elektronisk

Kilde: Skattedirektoratet

3. Gode beslutningsgrunnlag

– gode beslutninger krever solide beslutningsgrunnlag, med gode konsekvensvurderinger

3.1 Innledning

Regjeringen ønsker at vesentlige økonomiske konsekvenser av et forslag alltid skal være tilfredsstillende utredet. Grundige økonomiske og administrative konsekvensvurderinger skal være en viktig del av beslutningsgrunnlaget når nye tiltak eller regelverk skal utformes.

3.2 Status

Når beslutning om nytt regelverk og nye tjenester skal treffes, er det vesentlig at den som har myndighet til å treffe beslutningen kjenner alle sider ved saken. Det har lenge vært klart at utredning av økonomiske og administrative konsekvenser ofte har vært av varierende kvalitet. Dette gjelder særlig konsekvensene for bedriftene og for verdiskapingen.

Utilstrekkelig utredning av økonomiske konsekvenser for næringslivet skyldes ikke i første rekke at det mangler formelle krav til utredningene, men at kravene ikke følges godt nok i praksis. Grunnen til dette er flere, men for liten tid, utilstrekkelig kompetanse og for liten etterspørsel etter vurderingene er viktige forklaringer.

Dette var bakgrunnen for at regjeringen i 2002 opprettet Orakel¹ – et kompetansesenter for konsekvensutredning i Nærings- og handelsdepartementet. Senteret gir departementene og etatene bistand for å sikre at beslutningsgrunnlagene for regler, tiltak og reformer blir bedre og inneholder vurderinger av konsekvenser for næringslivet. Senteret bistår med faktiske opplysninger, veiledning i metode og bidrag til gjennomføring av undersøkelser og analyse. Dessuten gir senteret opplæring og presentasjoner om praktisk gjennomføring av konsekvensvurderinger, og utvikler verktøy til bruk for dette.

Flere andre departementer har etablert kompetanse- og analyseenheter med hovedformål å arbeide med konsekvensanalyser. Videre etablerte regjeringen i 2004 et tverrdepartementalt fagpanel for samfunnsøkonomisk analyse; departementenes fagpanel for økonomiske konsekvensanalyser. Fagpanelet er et verktøy i arbeidet med å forbedre beslutningsgrunnlaget i viktige saker, spesielt i saker som krever høy fagøkonomisk kompetanse i konsekvensanalyse, eller der samordningsaspektet står særlig sentralt.

¹ Orakel: Offentlige reformer – administrative konsekvenser – enklere lover

Fagpanelets formål er å styrke arbeidet med økonomiske konsekvensanalyser i departementene i tilknytning til offentlige reformer, regelendringer og andre tiltak. Fagpanelet skal være tilgjengelig for og bistå departementene. Tilbudet om bistand fra fagpanelet er frivillig. Fagdepartementene er alltid ansvarlig for gjennomføringen av konsekvensanalyser. Kjerneoppgavene til fagpanelet skal være rådgivning, veiledning om innretning og struktur, kvalitetssikring og å henvise til relevante fagmiljøer. Det har fokus på faganvendelse og riktig metodebruk. Fagpanelet kan også gi bidrag i form av utredning og analyse, men slike bidrag skal som hovedregel være av begrenset omfang.

Fagpanelet er ikke et tiltak rettet spesielt mot næringsøkonomiske problemstillinger, men denne generelle styrkingen av departementenes kompetanse i økonomiske konsekvensanalyser forventes å være av stor betydning for å kunne heve kvaliteten på analysene av hvilke konsekvenser regelverk og tiltak har for næringslivet.

En opptrapping av arbeidet med utredninger for bedre beslutningsgrunnlag generelt og især en styrking av arbeidet med konsekvensvurderinger av tiltak og regelutvikling som berører næringslivet er i samsvar med den utvikling som foregår internasjonalt, ikke minst i EU. Vi viser til omtale i kap 6.

3.3 Mål

I løpet av 2008 skal alle forarbeider og utredninger som omfattes av utredningsinstruksen inneholde nødvendige vurderinger av økonomiske konsekvenser for næringslivet. Regjeringen vil sørge for at prinsippene i utredningsinstruksen følges og at visse minimumskrav oppfylles.

Alle konsekvensvurderinger som involverer næringslivet skal så langt det er mulig, omfatte følgende:

- Tydelig angi hvilke grupper i næringslivet som kan bli berørt
- Tallfeste omfanget av de berørte interesser
- Framstille nøkkeltall for de næringsøkonomiske konsekvenser slik at disse når det er mulig, kan brukes i en avveining av ulike samfunnsmessige hensyn
- Forklare om brukermedvirkning er gjennomført og hvilke metoder som er brukt
- Redegjøre for om alternativ virkemiddelbruk er vurdert

3.4 Tiltak

- **Ta minimumskravene i bruk**
Minimumskravene til konsekvensvurdering (jfr. ovenfor) skal gjøres kjent for alle ledere i alle departementer
- **Utredningsprotokoll**
Det skal utvikles og tas i bruk en utredningsprotokoll som bør følge alle utredninger og andre saker der en økonomisk konsekvensvurdering vil være påkrevd. Protokollen skal dokumentere hvilke krav til utredning og saks-

forberedelse som er etterlevd (herunder forhåndsforeleggelse, brukermedvirkning, presentasjon av alternative løsninger og analyse av konsekvenser for berørte parter). Utredningsprotokollen er en del av veiledningen til utredningsinstruksen som Moderniseringsdepartementet utgir. Protokollen er et frivillig hjelpemiddel.

- **Videreutvikle Orakel**

Orakel skal videreutvikles til et kompetansesenter med ekspertise og særskilt innsats rettet mot rådgivning og gjennomføring av brukerundersøkelser og konsekvensvurderinger som vedrører næringslivet, i forbindelse med utarbeidelse av reformer, nytt regelverk og tiltak der næringslivet berøres særskilt. Orakel skal være i stand til raskt å gi nyttige råd basert på en god beskrivelse av nåsituasjonen. Orakel skal dessuten ha et sterkt fokus på å komme inn i saker i en tidlig fase. Dette skal gjøres ved en mer systematisk bruk av forhåndsforeleggelse, og utvikling av rutiner som støtter opp under dette. Orakel skal trappe opp nettverksbyggingen og delta aktivt i kontaktfora og opplæringsprogram der forhåndsforeleggelse, utredningsprosess eller rutiner for konsekvensvurdering er sentrale tema.

Dette skal i tillegg til å skaffe et bedre beslutningsgrunnlag og skape regelverk og tiltak bedre tilpasset bedriftenes behov, også:

- Styrke interessen for næringslivets situasjon i forkant av og under utredningsarbeid og forberedelse av reformer
- Gi økt medvirkning fra næringslivet i saksforberedelsesprosessen, ved at mange bedrifter blir involvert og kontaktet i forbindelse med brukerundersøkelser e.l.
- Bidra til at alternative virkemidler (andre enn administrativ regulering, f. eks. økonomiske virkemidler) alltid vurderes i utredningsprosesser

(www.nhd.no/forenkling/orakel/foretaksstatistikk)

I samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) utgir NHD sentrale statistiske opplysninger om norske foretak. På Orakels nettsider er det lagt ut statistiske opplysninger om antall foretak, sysselsetting og foretakenes størrelse de siste årene. Opplysningene er strukturert slik at mangfoldet i næringslivet kommer tydelig frem. Tabellene er ment som en enkel innledning med fakta om næringslivet og som referansegrunnlag for bruk av statistikk om norsk næringsliv. Mer avanserte brukere vil ha glede av tilgangen på opplysninger i SSBs Statistikkbank.

(www.ssb.no/statistikkbanken)

Statistikkbanken.no er SSBs nettsted hvor alle har tilgang på opplysninger. Opplysningene om norske foretak ble tilgjengelig i 2002, og tilbudet er under stadig utvikling. Det er i dag mulig å hente ut mange interessante statistiske opplysninger om norsk næringsliv, deltakere og arbeidstakere. SSB har etablert et kontaktforum for å forbedre dette tilbudet ytterligere, med bl.a. folk fra nærings- og arbeidstakerorganisasjonene og fra NHD.

4. Treffsikre forenklingstiltak

– bedre og mer treffsikre forenklingsforslag gjennom måling av næringslivets administrative kostnader ved gjennomføring av regelverk

4.1 Innledning

Forenklingsarbeidet skal intensiveres og målrettes ved hjelp av den nye metoden - standardkostnadsmodellen - for kartlegging av de administrative byrdene som næringslivet har ved etterlevelse av offentlige regelverk. I løpet av perioden skal regjeringen ta et krafttak for å redusere næringslivets administrative kostnader.

4.2 Status

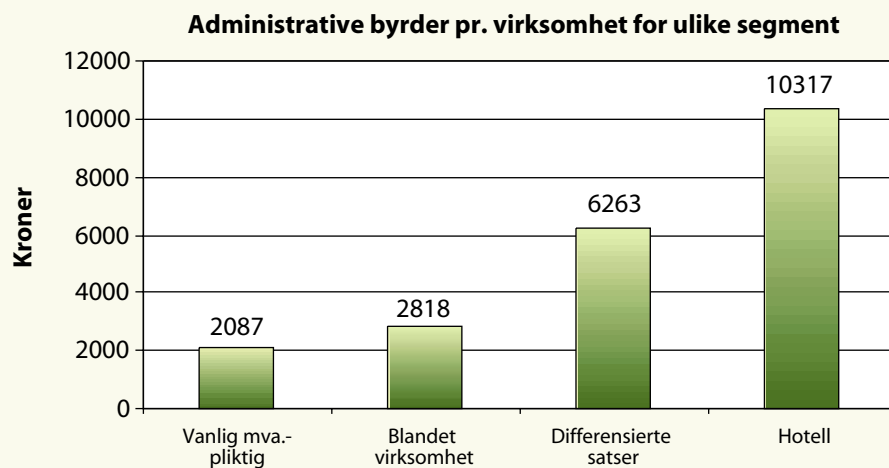
Arbeidet med å kartlegge bedriftenes administrative kostnader er allerede godt i gang. I september 2004 ble en måling av merverdiavgiftsregelverket avsluttet. Resultatet indikerer at de administrative byrder årlig utgjør vel 2000 kroner for en ordinær avgiftspliktig virksomhet, men er høyere for virksomheter som kommer inn under merkompliserte deler av regelverket. Samlede administrative byrder for næringslivet utgjør om lag 900 mill. kroner på samfunnsnivå. I tillegg kommer administrative kostnader som følge av arbeid med merverdiavgiftsregelverket knyttet til innførsel av varer, som ikke var omfattet av målingen.

Rapporten pekte på enkelte elementer i regelverket som var spesielt byrdefulle. Hovedresultatene kan kort oppsummeres i følgende:

- Ordinære foretak som er fullt ut innenfor systemet med full sats opplever ikke mva-systemet som særlig belastende.
- Differensierte satser gir betydelig økte administrative byrder.
- Delt virksomhet gir betydelig økte administrative byrder.
- Gjennomføring og implementering av regelendringer skaper betydelige administrative byrder.
- Særregler skaper ofte administrative problemer, bl.a. er det særregler i hotellnæringen som er administrativt byrdefulle.
- Det er et generelt behov for gjennomgang av regelverket med tanke på opprydding.

Analysen gir anslag på kostnader ved enkeltelementer ved merverdiavgiftsloven og får frem hvilke sider ved regelverket som er særlig byrdefullt for de næringsdrivende. Dette gir et godt utgangspunkt for forbedringer.

I rapporten har en delt de avgiftspliktige i ulike segmenter for å få fram forskjeller i administrative byrder mellom segmentene. Figuren viser administrative byrder i kroner pr. virksomhet fordelt på enkelte segment. Her går det frem at de årlige gjennomsnittskostnadene for en ordinær avgiftspliktig virksomhet er på vel 2000 kroner. Kostnadene er noe høyere for virksomheter som har delt virksomhet i forhold til merverdiavgiften (både avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet). De administrative kostnadene for virksomheter med ulike merverdiavgiftssatser er betydelig høyere. Virksomheter i hotellnæringer har enda høyere administrative kostnader.

Finansdepartementet vil følge opp rapporten med konkrete forslag til forenklinger av merverdiavgiftsregelverket. Det er bl.a. identifisert konkrete endringsforslag knyttet til regelverket om fordeling mellom avgiftspliktig og avgiftsfri omsetning innenfor hotellnæringen. I tillegg vil det bli vurdert samordning av frister for innbetaling innenfor skatte- og avgiftslovgivningen. Videre pågår det en omfattende teknisk revisjon av merverdiavgiftslovgivningen med tilhørende forskrifter som forventes å resultere i et enklere, mer oppdatert og brukervennlig merverdiavgiftsregelverk.

Ordnningen med importmerverdiavgift skal gjennomgås for å vurdere om dette regelverket kan forenkles. Dette ses i sammenheng med bl.a. Stortingets behandling av Dokument 8:57 om endringer i reglene for innførselsmerverdiavgift. Danmark har kommet langt i å arbeide med forenklingsforslag og har også, som et av få land i EU, etablert en ordning med snudd avregning av merverdiavgift ved vareimport. Finansdepartementet vil ha kontakt med danske myndigheter for å få en oversikt over arbeidet med regelverksforenklinger i Danmark og vurdere om disse kan være aktuelle i Norge.

I mai 2005 ble kartleggingen av bedriftenes administrative kostnader knyttet til særavgiftene avsluttet. Resultatene av denne undersøkelsen viser at særavgiftene påfører næringslivet vel 73 millioner kroner i årlige administrative kostnader.

Begge målingene har gitt konkrete forenklingsforslag, og nye tiltak som kan redusere belastningen av regelverket for næringslivet er nå under utarbeidelse. Videre ble en måling av kostnader ved regelverket på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet satt i gang i mars 2005. Denne skal slutføres høsten 2005.

4.3 Mål

- Bedriftenes administrative kostnader ved alle regelverksområder som særlig berører næringslivet skal være kartlagt innen utgangen av 2008
- Målingene på de enkelte områdene skal følges opp fortløpende med konkrete forenklingsplaner med tallfestede mål og tidsplan for gjennomføring
- Målingene skal gi grunnlaget for å følge opp målsettingen om 25 pst. reduksjon i næringslivets administrative kostnader ved etterlevelse av regelverk innen utgangen av 2012

Regjeringen har satt som mål at alle regelverksområder som særlig berører bedriftene skal være målt ved utgangen av 2008. Aktuelt regelverk å måle er blant annet regelverk knyttet til toll, skatt, regnskap og bokføring, konkurranse, næringsmidler, kontroll, merking og prising av produkter, plan- og bygning, fiskeri, landbruk, trygd og pensjon.

Ved kartleggingene blir det innhentet informasjon fra etatene eller registre om hvilke og hvor mange bedrifter som omfattes av de ulike delene av regelverket. Gjennom intervjuer med bedriftene innhentes informasjon om hvordan bedriftene praktisk håndterer de enkelte informasjonskravene og hvor mye tid og ressurser som går med for å etterleve regelverket. Informasjonen blir deretter analysert av eksperter. For en nærmere beskrivelse av metoden som benyttes i kartleggingen av regelverket vises det til rapporten *Forenkling og tilrettelegging for næringslivet, Et enklere Norge Tilstandsrapport 2004*.

Kartleggingene gir en bedre mulighet for å vurdere kostnadene opp mot den nytte samfunnet har av reguleringen, herunder å vurdere om formålet med regelverket kan nås på en mindre kostnadskrevenende måte. Kartleggingene bidrar også til å gi departementene detaljerte kunnskaper om hvilke arbeidsprosedyrer/-oppgaver bedriftene faktisk utfører for å etterleve regelverket, noe som senere kan brukes for å utvikle mer treffsikre regler. Når bedriftene ser at forvaltningen aktivt tar informasjonen i bruk for å gjøre endringer som letter hverdagen for den enkelte, vil dette kunne bidra til større forståelse for samfunnets behov for å sette krav, og slik også kunne gi økt etterlevelse av kravene.

Regjeringen vil løpende følge opp resultater av kartleggingene med forslag til konkrete forenklinger for næringslivet. Forenklingsplanen skal inneholde konkrete forslag til forenklinger, tallfestede mål for reduksjoner i bedriftenes administrative kostnader ved etterlevelse av regelverket og en tidsplan for når tiltakene skal være gjennomført.

I tillegg til at kartleggingene vil bidra til å identifisere nye forenklingstiltak vil resultatene også bli benyttet som basis for å vurdere kostnadene for næringslivet når nye regler eller endringer i eksisterende regler vurderes. I forbindelse med

nytt regelverk bør det vurderes et opplegg for evaluering som gir en mulighet blant annet for å følge utviklingen i de administrative byrdene for næringslivet over tid.

Nærings- og handelsdepartementet vil koordinere arbeidet og rapportere til regjeringen om fremdrift og resultatoppnåelse. Det vil likevel på vanlig måte være fagdepartementene som har ansvaret for å utarbeide forenklingsplaner med konkrete tiltak som vil bidra til å redusere de administrative kostnadene for bedriftene når hvert område er gjennomgått.

Modellen gjør det bl.a. enklere å foreta internasjonale sammenligninger av administrative byrder. Gjennom å sammenligne resultater fra målingene med tilsvarende målinger i andre land, kan vi bl.a. fange opp andre – og mer kostnadseffektive – løsninger som kan overføres til norske forhold.

4.4 Internasjonalt nettverk

Stadig flere europeiske land tar standardkostnadsmodellen i bruk, og den er nå i ferd med å bli et felles europeisk forenklingsverktøy. Nærings- og handelsdepartementet deltar i et internasjonalt nettverk for måling av administrative byrder ved bruk av denne modellen. I nettverket deltar bl.a. Norge, Sverige, Danmark, Storbritannia, Nederland og Belgia. Nettverket har en styringsgruppe og et sekretariat, og Norge er representert i begge disse. Så langt har nettverket først og fremst hatt fokus på kvalitetssikring av metoden og sammenligning av gjennomførte målinger på merverdiavgiftsområdet.

Dette internasjonale nettverksarbeidet har bidratt til å gi Norge den nødvendige kompetansen for å gjennomføre egne målinger, og fungerer som en sentral informasjonskanal for det internasjonale forenklingsarbeidet rettet mot næringslivet.

Gruppen vil også starte arbeidet med å etablere et internasjonalt, nettbasert kunnskapssenter for de land som foretar målinger. Dette fordi mange land, i tillegg til EU og OECD, planlegger eller er i ferd med å gjennomføre målinger av administrative byrder for næringslivet. Det er stor etterspørsel etter erfaringer med bruk av metoden, og det er behov for et felles informasjonspunkt. Videre vil kunnskapssenteret bidra til utviklingen av metoden, utvikle kurs- og opplæringsmateriell, og være et støttesenter for de som bruker modellen. Norge vil delta aktivt i dette arbeidet i tiden fremover.

5. Systematisk brukermedvirkning

– for bedre beslutningsgrunnlag og brukertilpassede regelverk og offentlige tjenester.

5.1 Innledning

Utredningsinstruksen har klare regler om høring som i hovedsak følges i praksis. Alminnelig høring i utredningssaker fungerer godt. Høringsmøter, arbeidsseminar mv. brukes i en del tilfeller som et supplement – men brukerinvolveringen i regelverksprosessene kan bli betydelig bedre. Brukerne må inkluderes mer i arbeidet med regelverk, tiltak og reformer og ved utviklingen av offentlige tjenester. Dette gjelder særlig *tidlig* i prosessene.

Målsettingen er å få forvaltningen til å sette brukermedvirkningen i system i alle deler av arbeidet, for å sikre så gode og brukertilpassede regelverk og offentlige tjenester som mulig. Forvaltningen skal tenke brukerrettet når nye tiltak skal iverksettes og ellers ha en kontinuerlig dialog om brukernes behov – det er brukerne selv som best kjenner egne behov. God brukerkontakt kan gi forvaltningen ny og nyttig kunnskap om området.

Regjeringens mål er at det i den kommende fireårsperioden skal være *merkbare endringer* i praksis med å inkludere brukerne i beslutningsgrunnlaget, særlig tidlig i prosessen, og at dette skal være en varig praksis. Alle som arbeider med regelverk og offentlige ordninger skal ha en *aktiv praksis* med brukermedvirkning i alle saker, og det må gis en konkret begrunnelse dersom brukerne eventuelt *ikke* har vært inkludert.

Gjennomføringen av dette vil i stor grad skje gjennom opplæringstiltak og større bevissthet i forvaltningen på dette området. Disse hensynene må fortsatt vektlegges i internopplæringen, og da særlig i Orakel-arbeidet (se kap. 3). Videre er det selvsagt viktig så langt det er mulig, å få brukerne aktivt med i utvikling og vurdering av hvordan brukermedvirkning kan gjennomføres.

Satsingen på økt brukermedvirkning er i tråd med arbeidet i EU, der Kommisjonen arbeider med å forbedre sitt høringsinstitutt ved i større grad å inkludere brukerne i regelgivningsprosessene.

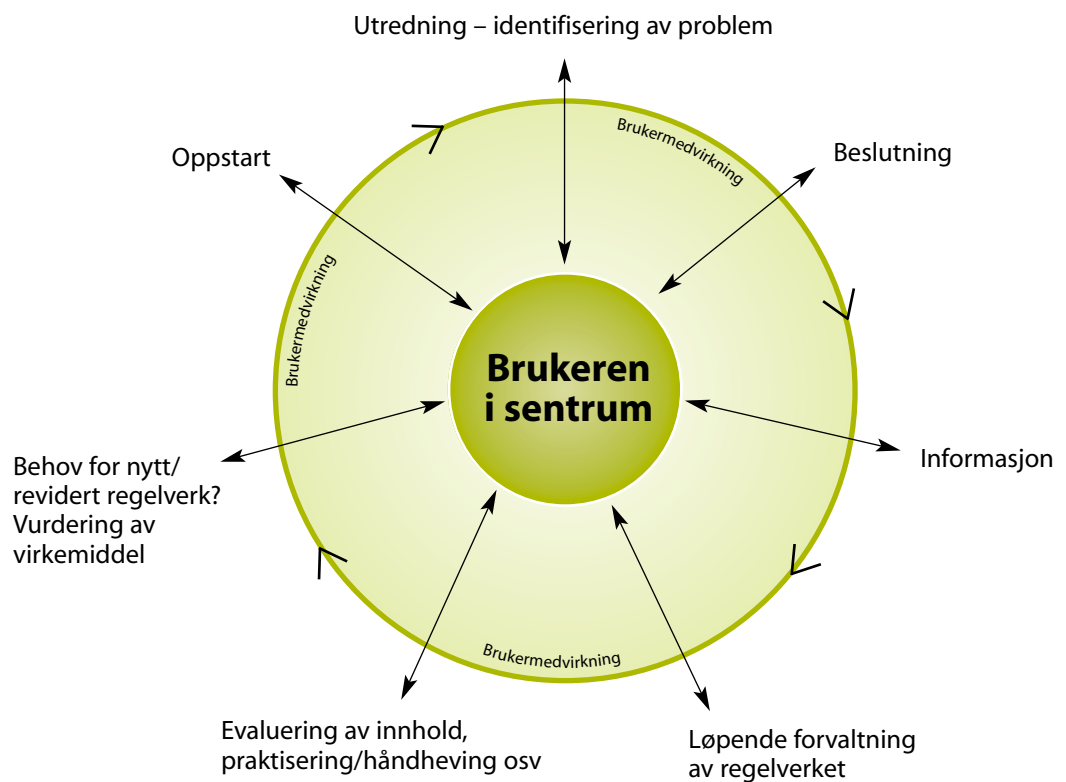
5.2 Prinsipper for brukermedvirkning

Prinsipper for regelverksarbeid, for reduserte innrapporteringsbyrder og for en næringsvennlig offentlig sektor har eksistert noen år (se oversikt foran i planen). I tillegg ønsker regjeringen nå å legge følgende prinsipper til grunn for forvaltningens vurderinger av *brukermedvirkning* i alle sammenhenger (utredninger, regelverksarbeid, tjenesteutforming, skjema utvikling osv):

- Forvaltningen skal vite *hvem* brukerne er, og involvere de som i særlig grad er berørt *så tidlig som mulig* i prosessen
- Brukerne skal oppleve at de blir *hørt* i saker som får konsekvenser for dem

5.3 En kontinuerlig prosess

Det er særlig behov for økt brukermedvirkning på andre stadier i forvaltningens arbeidsprosesser enn alminnelig høring. Figuren under illustrerer de ulike fasene av en regelverksprosess, og hvor viktig det er med brukermedvirkning i alle deler av prosessen. Tilsvarende gjelder for alle utredningsarbeider, uavhengig av om det er regelverk eller andre virkemidler som velges.

Forvaltningen må vurdere i hvilke deler av prosessen det til en hver tid er nyttig med kontakt. Det kan være ved identifisering av et problem, vurdering av virkemiddel, valg og utforming av virkemiddel (regelverk og annet), informasjon til brukerne, håndheving og ved tjenesteutforming- og utføring.

I Et enklere Norge-sammenheng er vi opptatt av å sikre at næringslivet som brukere blir hørt. Forvaltningen har et ansvar for å høre andre brukergrupper og å sikre at alle ulike interesser blir hørt og vurdert. Det er videre viktig at all kontakt og dialog skjer mest mulig åpent. I forhold til næringslivet som brukere er det særlig viktig å legge til rette for at også de minste bedriftene blir involvert og hørt i slike prosesser. Det er ikke alltid tilstrekkelig bare å høre organisasjonene, forvaltningen må for eksempel vurdere å kartlegge synspunkter fra både små og store enkeltbedrifter.

Arbeidet med brukermedvirkning må være en del av de oppgavene som planlegges og dokumenteres gjennom utredningsprotokollen (se kap 3.4).

5.4 Brukermedvirkning i praksis

Brukernes involvering i regelverksprosesser kan utvides betydelig, både i tid og når det gjelder type involvering. Her er en samling eksempler på hvordan brukermedvirkning er gjennomført i praksis, ut over alminnelige høringer, offentlige utvalg med brukerrepresentanter osv.

Nærings- og handelsdepartementet har opprettet nettstedet Forenklingskanalen (www.forenklingskanalen.no). Brukerne kan her gi tilbakemeldinger på og innspill til forenklingsarbeidet. Forenklingskanalen skal fungere som et talerør der brukerne kan gi offentlige myndigheter informasjon om problemer sett fra bedriftenes hverdag. Slik gis brukerne anledning til å komme med innspill om behov for endringer.

Nærings- og handelsdepartementets kompetansesenter for konsekvensutredninger – *Orakel* – gir opplæring i praktisk gjennomføring av konsekvensvurderinger.

Kompetansesenteret har bl.a. gjort bruk av bedriftspanel og spørreundersøkelser der berørte bedrifter stilles konkrete spørsmål om hvordan de opplever eksisterende regelverk og hva slags behov og ønsker de har i forhold til endringer eller nye reguleringer. Kompetansesenterets erfaring er at brukerne er svært positive til å få delta i slike prosesser.

For størst mulig nytte av medvirkningen er det likevel svært viktig at brukerne kommer inn i prosessen på et tidlig stadium.

På regjeringens nettsted *Odin* er alle sakene som departementene har ute på høring, samlet (www.odin.no/odin/norsk/dok/hoeringer/bn.html). Her tilbys brukerne én digital inngang til alle høringer. Brukerne tilbys også en gratis e-postvarsling når det kommer ny informasjon på siden. Dette er et tiltak som gjør det lett for interesserte brukere, virksomheter, organisasjoner mv å finne ut hvilke saker som er på høring, hvilke organisasjoner som blir hørt, frister for høringssvar, høringssvar oa.

Et eksempel på en lovfestet saksbehandlingsregel om brukermedvirkning er plan- og bygningsloven § 93a. For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltak som krever søknad og tillatelse kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte parter og organer. Slik forhåndskonferanse kan kreves av tiltakshaver eller plan- og bygningsmyndighetene.

Eksempler på pågående lovarbeider der brukerne har vært aktivt involvert i lovgivningsprosessen er arbeidet med ny minerallov og evaluering av serveringsloven. Ved minerallovarbeidet startet departementet prosessen med å invitere næringen og grunneierorganisasjonene til å presentere sin virkelighetsforståelse og sine behov gjennom flere møter. Møteserien ga departementet nyttige innspill til et nytt lovforslag som ble sendt på høring.

Også arbeidet med evaluering og endring i serveringsloven viste at det er mye å hente på å inkludere brukerne tidlig i høringsprosessen. En henvendelse til interesseorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner, kommuner, fylkesmenn, politi osv. i forkant av den formelle høringen viste seg svært nyttig og ga mange tilbakemeldinger. Tilsvarende resultater kan også oppnås ved bruk av høringsmøter. Arbeidstaker- og arbeidsgiversiden kan ha svært ulike perspektiver uten at disse nødvendigvis er uforenlige dersom man får til en dialog i forkant av lovarbeidet. I tillegg til å gi et bedre beslutningsgrunnlag kan samarbeid med bransjen i lovforarbeidsprosessen også ha en positiv opplæringseffekt for brukerne, og løse eventuelle misforståelser mellom de ulike aktørene i prosessen.

Det er et krav til alle statlige etater om at det skal gjennomføres brukerundersøkelser, slik at brukernes tilfredshet kan følges opp på en systematisk måte. Regjeringen vil følge opp dette bl.a. ved å stille krav om at resultatene skal være offentlig tilgjengelig. Se for øvrig omtale i Moderniseringshandlingsplanen.

Arbeidet med e-tjenestestrategien, omtalt i kap 2, har også vist at brukeraspektet er viktig. Det ble i april 2005 arrangert et arbeidsseminar med representanter både fra offentlige etater, næringsorganisasjoner og enkeltbedrifter for å diskutere veien videre. Seminaret ga mange innspill til det videre arbeidet på området. I tillegg er etablerte brukerforum benyttet.

I utviklingen av Altinn-løsningen ble det tidlig i prosjektfasen opprettet et eget brukerforum med organisasjonsrepresentanter. Etter at løsningen ble satt i drift er det opprettet fokusgrupper for å få direkte kontakt med ulike brukergrupper.

6. Forenkling i et internasjonalt perspektiv

6.1 Innledning

En bredere internasjonal satsing i forenklingsarbeidet er viktig. Norge og norsk næringsliv blir omfattet av stadig mer regelverk som er internasjonalt basert. Norge må derfor delta aktivt i det internasjonale forenklingsarbeidet både i EU og OECD, de to viktige arenaene på dette feltet. EUs arbeid med basis i den reviderte Lisboa-strategien og den såkalte *Better Regulation*-satsingen og OECDs opprettelse av *Red Tape Scoreboard* for å måle regelverkskostnadene for næringslivets etterlevelse av regelverk, vil være to hovedsatsinger fra NHDs side fremover.

Vårt mål er at Norge skal være en attraktiv samarbeidspartner for andre land og internasjonale organisasjoner i regelforenklingsarbeidet. Vi skal være pådrivere - "se og lær av hva Norge gjør" skal bli en gjenganger i miljøet.

Viktigheten av det internasjonale arbeidet kommer tydelig frem i det nasjonale arbeidet ved at andre lands erfaringer kan bidra til forenklinger i nasjonalt regelverk og ordninger. Økt fokus mot internasjonalt regelverksarbeid vil derfor være et viktig satsingsområde i de fire kommende år. For å komme videre i regelforenklingsarbeidet og oppnå resultater må arbeidet i Norge og EU/OECD sees i sammenheng. Erfaringene og kunnskapen fra det ene området må kunne brukes på det andre og omvendt. For Norges del er vi godt i gang med regelforenklingsarbeidet. Men vi har stadig noe å lære av andre. Målet er det samme hele tiden: Et bedre regelverk for næringslivet. Bare slik kan vi nå målet om at norsk regelverk skal være minst mulig ressurskrevende å etterleve og fremstå som et fortrinn for bedrifter lokalisert i Norge.

Arbeidet vårt med regelforenkling har sitt selvfølgelige utgangspunkt i norske regler og norske forhold. De målene og tiltakene som er nedfelt i denne planen er tilpasset norske forhold og utfordringer. Arbeidet i andre land og i EU/OECD er likevel naturlig sammenligningsgrunnlag og viktig inspirasjonskilder for oss. Det er f. eks. interessant å se at EUs i sitt arbeid med *Better Regulation* fokuserer på en bedre regelverksprosess der økt brukermedvirkning og bedre konsekvensvurderinger av nye regler er viktige tiltak. Dette er også fokusområder i det norske arbeidet.

6.2 Arbeid for reduksjon i administrative kostnader

Danmark og Nederland har satt seg ambisiøse mål for å redusere de administrative byrdene for næringslivet.

Danmark har som målsetning å redusere de administrative byrdene med 25 pst. innen 2010. Frem til dette skal hvert enkelt departement redusere sine byrder med 25 pst. Danmark skal gjennomføre målinger av alle de mest belastende regelverksområdene i løpet av 2006, og deretter nye målinger i 2010 for å se om de har nådd

målet. Standardkostnadsmodellen (se omtale i kap 4) brukes til disse målingene. Den nederlandske regjeringen satte 2002 et mål om å redusere næringslivets administrative kostnader med 25 pst. innen utgangen av sin regjeringsperiode. De enkelte departementer er ansvarlig for å redusere de administrative byrdene på eget område. Nederland har målt de mest belastende regelverkene for næringslivet, og skal gjøre nye målinger i 2007 for å se om målet er nådd. En konkret handlingsplan med tiltak som innebærer en reduksjon på minst 25 pst. er vedtatt av parlamentet. Den første versjonen av standardkostnadsmodellen ble utviklet i Nederland.

6.3 Forenklinger i EU/EØS-regelverk

Arbeidet med *Better Regulation* og "less red tape" står høyt på den politiske dagsorden i EU. Målet om færre administrative prosedyrer og forenklinger i regelverket vil gi det europeiske næringslivet et konkurransefortrinn med mer tid til verdiskaping i stedet for byråkrati, noe som er et sentralt mål for Lisboa-programmet (et partnerskap for vekst og sysselsetting).

EU-kommisjonen med president Barosso i spissen arbeider langs to hovedlinjer. Økt satsing på EUs eget forenklingsarbeid, og nasjonal innsats for enklere nasjonalt regelverk og nasjonale EU-baserte regler. EU-kommisjonen har foreslått at forenklingsarbeidet må inngå som en del av landenes nasjonale handlingsplaner for oppfølging av Lisboa-strategien. Dette inkluderer konsekvensvurderingssystemer og forenklingsprogrammer.

Det norske arbeidet med handlingsplanene for forenkling og tilrettelegging for næringslivet - Et enklere Norge er nettopp et eksempel på et nasjonalt systematisk arbeid med regelforenkling; et eksempel til etterfølgelse for andre land.

EU-landenes gjennomgang av regelverk med sikte på å få frem forenklingsforslag er det første viktige skrittet i arbeidet med forenklinger. For å få bukt med "vestingene" blant regler, har EU blinket ut landbruk, miljø, helse og selskapsrett som satsingsområder for forenkling. Kommisjonen satser videre på å få frem flere og gode forenklingssidéer gjennom å vektlegge økt medvirkning fra brukerne av regelverket. Internettkonsultasjoner er satt i gang på flere felt, og ekspertgrupper er etablert f. eks. på selskapsrettsområdet. Forhåpentligvis vil dette resultere i nyttige forenklingsforslag.

Av de femten konkrete forenklingsforslagene som pr i dag står på EUs agenda for forenkling er også norske forslag om forenklinger på statistikkområdet med. Forslagene følges nå opp av EU-kommisjonen. Det ene forslaget vil bli del av et av pilotprosjektene for EUs måling av administrative byrder ved etterlevelse av regelverk. Å være aktiv med konkrete forslag viser seg å være en nyttig vei som kan gi uttelling for norsk næringsliv i form av enklere regler.

6.4 EUs "verktøy" ved utforming av nytt regelverk

Det er et mål at nytt regelverk skal utformes slik at det ivaretar det reelle reguleringsbehovet best mulig, og utformes slik at det tilpasses de små og mellomstore bedriftene (prinsippet om *Think small first*).

I tillegg til å forenkle eksisterende EU-regelverk arbeider Kommisjonen med utvikling av bedre konsekvensvurderinger/analyser. Bedre konsekvensanalyser er et viktig og nødvendig verktøy for å få frem et best mulig beslutningsgrunnlag. *Revised guidelines for impact assessments* er under utarbeidelse og vil være viktig for det videre arbeidet her. Denne vektleggingen av konsekvensvurderinger som verktøy i forenklingarbeidet er sammenfallende med norske prioriteringer på dette området.

European Business Test Panel (EBTP) brukes i arbeidet med økonomiske og administrative konsekvensanalyser av eget regelverk. Testpanelet består av et representativt utvalg av (små, mellomstore og store) bedrifter fra alle EU/EFTA land. Norge er representert med 102 norske bedrifter i utvalget og deltar også i panelets styringsgruppe. Testpanelet har som mål å gjennomføre 6-8 bedriftsundersøkelser i året. Det norske forslaget om forenkling på statistikkområdet er et av forslagene som skal behandles av EBTP.

Et annet tiltak/fokusområde i regelforenklingsarbeidet er økt bruk av evalueringer som kan gi Kommisjonen nyttige innspill til endringer i regelverket. Norge vil, på grunn av EØS-regelverket, ha stor nytte av at EU oftere enn før vil evaluere eget regelverk. I en evalueringsprosess gir det muligheter til å påpeke endringsbehov og komme med konkrete endringsforslag. Dette må Norge benytte seg av, slik vi allerede har gjort.

For å styrke arbeidet med *Better Regulation* både nasjonalt og på EU-nivå, vil Kommisjonen i løpet av 2005 opprette en gruppe av nasjonale eksperter som skal veilede Kommisjonen i det videre arbeidet. Det skal også opprettes en ekspertgruppe som Kommisjonen skal kunne rådføre seg med om den tekniske siden av konsekvensvurderingene (metodevalg osv.). Hver enkelt kommisjonær skal også etablere en web-side om *Better Regulation* der alle skal kunne fremme sine synspunkter på regelforenklingsarbeidet.

6.5 Norsk innsats for forenklinger i EØS-regelverket

Nærings- og handelsdepartementet har på nasjonalt plan igangsatt en kartlegging av forenklingspotensiale i EØS-regelverket som et ledd i arbeidet med å få frem flere forenklingforslag som bl. a. kan videreformidles til EU. Alle departementene er derfor bedt om å gjennomgå sine regelverk for å identifisere potensielle forenklingforslag. I tillegg til mer generelle forslag er områder som miljø, samferdsel, arbeidsmiljø- og sikkerhet og medisinsk utstyr kommet opp. Nærings- og handelsdepartementet følger nå opp de forslagene som er spilt inn, overfor andre departementer og EU.

Det er potensiale for forenklinger ved å sørge for bedre samordning og konsolidering av direktiver. Manglende samordning i EU/EØS-regelverket skaper problemer ved gjennomføring i nasjonal rett. Dessuten er dette regelverket ofte svært detaljert

og ”byråkratisk”, noe som igjen bidrar til et komplisert gjennomføringsregelverk. På noen saksfelter er reguleringsmåten forskjellig for sammenliknbart regelverk, ofte fordi regelverket er utarbeidet av forskjellige direktorater i Kommisjonen. Dette reduserer tilgjengeligheten og bidrar igjen til å vanskeliggjøre en bruker-vennlig og oversiktlig implementering i norsk regelverk

6.6 Norsk deltakelse i EU og OECDs regelforenklingsarbeid

EU

Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å implementere EUs rettsakter som er EØS-relevante. Dette gjelder et stort antall rettsakter. En betydelig del av det totale regelverket norsk næringsliv må forholde seg til blir utviklet og vedtatt i EU. Det blir derfor stadig viktigere å bruke EØS-avtalens rettigheter til å delta i EUs lovgivningsprosess, f. eks. i ekspertgrupper under EU-kommisjonen ved utarbeidelse av nytt regelverk. Også nettverksbygging med land som vi har sammenfallende interesser med kan gi uttelling for norske synspunkter.

Norge følger aktivt opp EUs arbeid på det næringspolitiske feltet. Via MAP (Multiannual Programme for Enterprise and Entrepreneurship), EUs program for næringsliv og entreprenørskap, får Norge innspill på næringspolitiske saker som omhandler SMB- og entreprenørskapspolitikk, tilgang til ulike finansielle virkemidler og mulighet til å ha et norsk EIC (Euro Info Center) -nettverk. EIC bistår norsk næringsliv med informasjon og kunnskap om markedsvilkår og markedsmuligheter i EU/EØS.

Gjennom IMAC (Internal Market Advisory Committee), Europakommisjonens rådgivende gruppe for det indre marked, er Norge med på tiltak for å gjøre det indre marked mer velfungerende, for eksempel problemløsningsmekanismen Solvit, regelforenklings og ulike informasjonstiltak. For Norge er utviklingen av det indre marked viktig fordi hovedkjernen i EØS-avtalen er å sikre Norge tilgang til EUs indre marked.

European Charter for Small Enterprises er en annen arena for utveksling av erfaringer om næringspolitikk i EU. Charteret anerkjenner små bedrifter som en viktig drivkraft bak økonomisk vekst, og prinsippet om *Think Small First* står sentralt. Ved utarbeidelse av regelverk, innrapporteringssystemer og andre administrative tjenester skal myndighetene tilrettelegge disse slik at de passer for mindre bedrifter. Da vil de også passe for større bedrifter.

EU og OECDs prosjekter om måling av administrative byrder i regelverket

Det er viktig å følge med på utviklingen i de deler av verden som det er naturlig å sammenlikne oss med. Svakheter i eget regelverk kan ofte komme tydeligere frem ved å sammenlikne egne regler med andres. Det kan også gi gode tips om hvor vi bør sette inn ”støtet”. Derfor er Norge med på de store internasjonale prosjektene.

OECD er i ferd med å starte et prosjekt - *Red Tape Scoreboard* - for å måle og sammenligne administrative byrder i OECD-landene. Prosjektet vil bli administrert og gjennomført av sekretariatet i OECDs Regulatory Management and Reform-avdeling, med bistand fra de land som ønsker å delta i prosjektet. Norge deltar med

en representant i styringsgruppen og bidrar med økonomisk støtte til prosjektet. EU har videre startet arbeidet med utviklingen av en modell for å måle administrative kostnader ved etterlevelse av EU-regelverk - *EU Net Administration Cost Model*. Arbeidet med tre pilotmålinger innenfor hhv statistikkkrav, miljøområdet og byggevareområdet er startet og skal slutføres til høsten.

Forskjellen på OECDs måleprosjekt og EU-målingene er at OECD vil gjennomføre bredere målinger av større regelverksområder i etterkant, mens EU vil fokusere på målinger av mindre regelområder, og også i forkant av endringsforslag (som del av de økonomiske og administrative konsekvensvurderingene).

Tillegg

Orientering om forenklingsarbeidet på noen enkeltområder

1. Lavere statistikkbyrde for bedriftene

Skjema fra Statistisk sentralbyrå utgjør mindre enn to prosent av den totale estimerte belastningen på næringslivet som følge av statlige oppgaveplikter. For enkelte bedrifter, spesielt de som er med i mange undersøkelser over lengre tid, er imidlertid belastningen i perioder betraktelig større enn det som fremkommer av tallene fra Oppgaveregisteret. I tillegg kommer at dette er plikter som næringslivet opplever som svært belastende. Regjeringen tar derfor bedriftenes statistikkbyrder på alvor, og for Statistisk sentralbyrå er arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet en prioritert oppgave.

Statistisk sentralbyrå arbeider på flere måter med å begrense belastningen på næringslivet. Ett viktig tiltak er økt gjenbruk av data. Statistisk sentralbyrå legger stor vekt på at opplysninger bare skal rapporteres én gang til det offentlige, og etaten utnytter derfor over 60 offentlige dataregistre i stedet for å spørre bedriftene om den samme informasjonen. Gjenbruk av data forventes å øke i omfang i årene framover, bl.a. ved at stadig mer av rapporteringen til administrative registre skjer elektronisk, også i form av uttrekk fra bedriftenes egne datasystemer. Viktig i denne sammenheng er også en ny bestemmelse i enhetsregisterloven som pålegger alle offentlige etater, inkludert kommunene, fra 1. juli 2005 å bruke grunndataopplysninger fra Enhetsregisteret.

Økt gjenbruk av data gir lavere oppgavebyrde. Et eksempel på dette er de årlige strukturundersøkelsene, som nå belaster bedriftene mindre på grunn av økt gjenbruk av sysselsettingsdata. Oppgavebyrden er også redusert for omsetningsstatistikk for tjenestenæringene, som følge av økt bruk av data fra merverdiavgiftssystemet.

I flere år har overgangen til elektronisk innrapportering vært et prioritert innsatsområde for å forenkle rapporteringene for næringslivet, og Statistisk sentralbyrå arbeider for at alle statistikkskjema skal være tilgjengelige elektronisk gjennom Altinn. Andelen som velger å rapportere elektronisk er økende. Eksempelvis leverer opp mot 80 pst av de rapporteringspliktige enkeltundersøkelser i korttidsstatistikken for industrien elektronisk. Videre har regnskapsdata rapportert til Skatteetaten gjennom Altinn fått et stort omfang, og bedrifter som benytter den elektroniske løsningen, trenger ikke lenger å rapportere tilsvarende til Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå arbeider aktivt for å få på plass systemer for direkte tilbakemeldinger til de næringsdrivende, slik at de kan få konkret nytte av innsamlede opplysningene. Dette bidrar til å fjerne noe av "plunder og heft"-følelsen som mange næringsdrivende har knyttet til statistikk. Gjennom tilbakemeldinger får bedriftene tall og sammenligninger som de kan ha nytte av i eget arbeid, samt kunnskap om hva opplysningene faktisk brukes til.

Statistisk sentralbyrå samler også inn opplysninger fra tredjepart, særlig knyttet til detaljomsetningsindeksen og konsumprisindeksen. Mens det tidligere var et utvalg av de enkelte butikkene i kjedene som ble trukket ut til å besvare skjema, leverer nå kjedenes hovedkontor opplysninger for alle butikker i kjeden. Antall kjeder som rapporterer på denne måten, øker hvert år, noe som har medført lettelse for den enkelte butikk. Tilsvarende ordninger er i drift for havnemyndighetene og internettleverandører, og slike rutiner er også under etablering for en rekke andre bransjer.

Internasjonale krav som er pålagt via EØS-avtalen, hensyn til nasjonalregnskapet og ønsker fra næringsorganisasjoner har bidratt til at noen av spørreskjemaene er svært detaljerte. For å redusere oppgavebyrden er det igangsatt arbeid for å redusere detaljeringsgraden i skjemaene. Arbeidet er dels rettet mot EUs statistikkontor, Eurostat, for å få til forenklinger i EØS-forordningene, og dels mot viktige nasjonale brukere.

2. Forenklinger på HMS-området

a) Omstrukturering og samordning av forskrifter

I 2002 ble det igangsatt et prosjekt for forenkling og sammenslåing av forskriftene under hhv. Arbeidstilsynet og Direktoratet for brann- og elsikkerhet (nå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap). Målet er økt brukerorientering og reduksjon i antall forskrifter.

Det er nå utviklet et forslag til en ny og forenklet struktur for alle dagens forskriftsbestemmelser, der ca. 100 av forskriftene er redusert til seks. Forslaget til struktur diskuteres med arbeidslivets parter og det vil deretter bli tatt stilling til videre framdrift i prosjektet.

Miljøverndepartementet viderefører sitt arbeid med å se på innholdsmessige forbedringer i sine forskrifter.

b) Ny lov på området

Arbeids- og sosialdepartementet la fram forslag til ny lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) i februar 2005, se ot.prp. nr. 49 (2004-2005). Stortinget vil etter planen behandle denne i løpet av vårsesjonen 2005.

c) Informasjonsarbeid

Nettstedet regelhjelp.no skal lanseres 10. september 2005, tilrettelagt for 10 bransjer. I løpet av 2007 skal det omfatte 50 bransjer. Følgende etater deltar i prosjektet: Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnstrygghet og beredskap, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon og Mattilsynet.

d) Samordnet HMS-tilsyn

Arbeidstilsynet har fra våren 2005 overtatt ansvaret som koordinerende etat for virksomhetsrettet HMS-tilsyn. Koordineringsansvar omfatter de etater som fører tilsyn etter HMS-forskriften i dag: Arbeidstilsynet, Statens forurensningstilsyn,

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Statens strålevern, samt Statens helsetilsyn når det gjelder tilsyn etter genteknologiloven. Gjennom dette tiltaket sikres at arbeidslivet behandles på en helhetlig måte, og at virksomhetene opplever et koordinert og mest mulig samordnet tilsyn.

e) Kartlegge administrative kostnadene på området
Måling av de administrative kostnadene ved HMS-regelverket (områdene under Arbeids- og sosialdepartementet, Justisdepartementet og Miljøverndepartementet). Prosjektet er igangsatt, og skal slutføres i løpet av høsten 2005.

3. Plan- og bygningslovområdet

Stortinget vedtok i april 2005 lovregler om utbyggingsavtaler, på bakgrunn av lovforslag fra Kommunal- og regionaldepartementet (ot.prp. nr. 22 (2004-2005)), som hadde grunnlag i utredninger fra Bygningslovutvalget og Planlovutvalget.

Byggelovutvalget skal levere sin endelige innstilling 28. juni 2005. Kommunal- og regionaldepartementet vil da se innstillingene fra byggelovutvalget og fra planlovutvalget i sammenheng når de skal vurdere endringer i loven.

Miljøverndepartementet arbeider nå med et lovendringsforslag vedrørende plandelen i plan- og bygningsloven. Denne arbeidet antas slutført i løpet av 2006.

Kan hverdagen for din bedrift bli enklere?

For at regelverk og offentlige tjenester skal bli et konkurransefortrinn for norsk næringsliv må de utformes på en god måte. Vi trenger bedriftenes hjelp for å få til forbedringer og har derfor opprettet Forenklingsskanalen.

Ved å klikke deg inn på dette nettstedet kan du gi informasjon om hvilke problemer din bedrift støter på i hverdagen, og komme med forslag til hvordan dette kan utbedres. Jo mer informasjon som gis, jo lettere blir det for oss å få oversikt over området og slik se hva som bør gjøres for å få til forenklinger.

Det er først når konkrete eksempler er kommet på bordet vi kan starte arbeidet med å tilrettelegge bedre for de næringsdrivende. Her kan din bedrift bidra!

www.forenklingsskanalen.no

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Utgitt av:
Nærings- og handelsdepartementet

Flere eksemplarer kan bestilles fra
Nærings- og handelsdepartementet
Telefon 22 24 66 73
Telefaks 22 24 66 69
E-post: forenkling@nhd.dep.no
Planen finnes også på engelsk

Oppgi publikasjonsnummer: K-0686 B

Forsideillustrasjon: Endre Barstad
Trykk: www.kursiv.no 06/2005 – 1000